

OBRASCI SVEOPĆE ILI VJERNIČKE MOLITVE U MISI

Poznato je da je novi Rimski misal obnovio svopću molitvu vjernika u misi prema koncilskoj odredbi (SC 53) koja se temelji na riječima sv. Pavla (1 Tim 2, 1-4) i na izvornoj predaji otaca. Budući da su se u vezi s tom molitvom u praksi uvukle brojne zloporabne ili se uopće ona ne obavlja, bit će korisno da ovdje iznesemo ono što o toj molitvi govori »Opća uredba Rimskog misala«:

»U sveopćoj ili vjerničkoj molitvi narod moli za sve ljude i tako izvršava svoju svećeničku ulogu. Poželjno je da se ta molitva moli redovito u misama s narodom. Sastojat će se od prošnji za svetu Crkvu, za državnike, za one koji su pritisnuti raznim nevoljama, kao i za sve ljude i za spasenje svega svijeta« (br. 45).

»Redoslijed nakana bit će redovito ovaj:

- a) za potrebe Crkve,
- b) za državnike i za spasenje svega svijeta,
- c) za pritisnute bilo kojom teškoćom,
- d) za mjesnu zajednicu..

No, kod nekog pesebnog slavlja, kao što je: potvrda, vjenčanje, sprovod, red se nakana može pobliže odnositi na određenu zgodu« (br. 46).

»Na misnika spada da predvodi prošnju, da s nekoliko riječi pozove vjernike na moljenje i da prošnju zaključi molitvom. Poželjno je da molitvene nakane govori đakon ili pjevač, ili netko drugi.

Sva zajednica izražava svoju molbu zajedničkim zazivom na kraju predložene nakane ili molitvom u šutnji« (br. 47).

Malo je kome poznato da tipsko izdanje latinskog Misala iz god. 1970. ima na kraju, iza blagoslova vode, 11 uzroka (specimina), da se vidi kako obavljati tu molitvu. Još je značajno što Misal sve te zazive donosi pod istaknutim velikim slovima:

- A — uvodni poziv,
- B, C, D, E — prva, druga, treća i četvrta nakana,
- F — svećenikova zaključna molitva.

Tako raspoređene i istaknute nakane ukazuju da se u sveopćoj molitvi treba uglavnom držati njihova sadržaja. Bez sumnje, te se nakane mogu izraziti, a to je i poželjno, svojim riječima prema značenju misnog slavlja i prilikama mjesne zajednice, a isto tako smije se i dodati još koja religiozna nakana. Ali sve to mora biti dobro pripravljeno i u suglasnosti s gornjim načelima.

Osim toga, treba još spomenuti da je »Vijeće za provedbu liturgijske konstitucije« već 17. IV 1966. izdalo poseban priručnik za sveopću molitvu i da u njemu pod br. I,4 piše: »Ova je molitva kao plod djelovanja Božje riječi u dušama vjernika. Od nje poučeni, potaknuti i obnovljeni stoje vjernici zajedno kod molitve da je uprave za potrebe cijele Crkve i svijeta. Kao što je sakramentalna pričest zaključak i, što se tiče sudjelovanja naroda, vrhunac (misne) Euharistijske službe, tako je i sveopća molitva pod vidom sudjelovanja čitave (misne) Službe riječi.«

Korisno je imati pred očima i br. II,9 istog dokumenta:

»Poslije svećeničkog uvodnog poziva (koji je u slijedećim obrascima označen s A) u svakoj će vjerničkoj molitvi redovito biti četiri nakane, i to:

B) za potrebe svopće Crkve (npr. za Papu, biskupe i crkvene pastire, za misije, za sjedinjenje kršćana, za svećenička i redovnička zvanja itd.).

C) za javne potrebe naroda i svijeta (npr. za mir, za državne upravitelje, za lijepo vrijeme, za urod žitarica, za javne izbore, za one koji trpe od ekonomske nepravde itd.);

D) za one koji se nalaze u poteškoćama (npr. za odsutne, za proganjene, za one koji nemaju zaposlenja, za bolesne i slabašne, za umiruće, za utamničene, za izbjeglice itd.).

E) za skup vjernika i braće mjesne zajednice (npr. za one koji će se u župi krstiti, zaređiti, vjenčati, za postire, za skore misije u župi, za prvopricesnike itd.).

„Iz svake serije nek se izreče barem jedna namjena.“

* * *

Iako se već deset godina služimo novim Misalom, kod nas se još uvijek za vjerničku molitvu upotrebljavaju ona četiri prvotna obrasca, koji samo djelomično odgovaraju propisima načelima i koji su toliko poznati da teško pobuđuju pažnju, ili se pak slobodno sastavljaju novi obrazci. Čak se čuje da neki zastupaju mišljenje kako zazive u svopćoj molitvi, koju je Crkva dobrim dijelom normirala, svatko može proizvoljno, pa i nespremno, izgovarati kako mu padne na pamet, a to se nekada i prakticira. Šteta što hrvatski Rimski misal (pa ni u debeloj knjizi u kojoj su uvezani svi sveštići)

nema barem onih 11 uzoraka iz latinskog Misala. No, ti su uzorci sveopće molitve prevedeni, umnoženi i odobreni od mjesnog Ordinarija u Zadru i Hvaru te se u istim biskupijama već dugo upotrebljavaju. Ovdje donosimo prijevod tih obrazaca, a kod uprave »Službe Božje« mogu se dobiti i u posebnom otisku.

Slovenski Rimski misal, koji je zaista tehnički dotjeran, ima na str. 834-835 još dva obrasca te molitve: za blagdan presv. Srca Isusova i za blagdane Bl. Dj. Marije. Njih također ovdje donosimo u prijevodu, da izbor bude veći. Tako zasad, dok ne dobijemo davno obećanu bogatiju zbirku, svatko ima na raspolaganju 17 obrazaca (uračunavši duplete) sveopće molitve.

Slovenci su nedavno u posebnoj knjizi izdali bogatu zbirku obrazaca svopće molitve pod naslovom: »Prošnje za vse potrebe. Sveti časi« (Ljubljana 1979), s uvodnom riječi F. Oražema, tajnika njihova »Škofijskoga liturgičnega sveta«. Tu se nalaze zazivi za svaki dan u adventu, božićnom vremenu, korizmi i uskrsnom vremenu — oko 200 obrazaca. Svi ti dani imaju svoja vlastita misna čitanja pa su i obrasci sastavljeni kao odgovor na njih. Osim toga, svaki obrazac ima svoj vlastiti odgovor na zazive, da se tako lakše izbjegne monotonija i nesabranost.

1. OPĆI OBRAZAC I.

- A — Svemogućem Bogu Ocu, koji hoće da se svi ljudi spase i da dođu do spoznanja istine, upravimo, braćo i sestre, iz dubine duše svoje molitve:
- B — 1. Za svetu Crkvu Božju, da je Gospodin čuva i promiče, molimo Gospodina.
— *Udjeli nam to, vječni i svemogući Bože!*
- C — 2. Za narode svega svijeta, da Gospodin među njima podržava slogu, molimo Gospodina.
— *Udjeli nam to, vječni i svemogući Bože!*
- D — 3. Za sve koji se muče u raznim potrebama, da im Gospodin olakša njihove muke, molimo Gospodina.
— *Udjeli nam to, vječni i svemogući Bože!*
- E — 4. Za nas same i za našu zajednicu, da nas sve Gospodin primi kao sebi ugodnu žrtvu, molimo Gospodina.
— *Udjeli nam to, vječni i svemogući Bože!*
- F — Bože, snago i utočište naše, ti si sam začetnik dobrote. Budi milostiv molitvama svoje Crkve i daj da uspješno postignemo što pouzdano molimo. Po Kristu Gospodinu našemu.
— *Amen.*

2. OPĆI OBRAZAC II.

A — Braćo, u ovoj javnoj i zajedničkoj molitvi, koju sada započinjemo, Krista Gospodina molimo ne samo svatko za sebe i za svoje potrebe, nego svi za sav svijet:

- B — 1. Za sav kršćanski puk, molimo obilje Božje dobrote.
— *Kriste, čuj nas!* (ili: *Kriste, usliši nas!*).
2. Za sve koji još ne vjeruju, zazovimo Djelitelja duhovnih dobara.
— *Kriste, čuj nas!*

C — 1. Za upravitelje naroda, zazovimo Božju pomoć.
— *Kriste, čuj nas!*

2. Za lijepo vrijeme i obilne plodove, molimo Gospodina koji upravlja svijetom.
— *Kriste, čuj nas!*

D — 1. Za našu braću koja ne mogu prisustvovati ovoj žrtvi, molimo onoga koji sve vidi.
— *Kriste, čuj nas!*
2. Za olakšanje duša vjernih mrtvih, zazovimo Suca svih ljudi.
— *Kriste, čuj nas!*

E — 1. Zasve nas koji vapimo pravom vjerom Gospodinovo milosrđe, molimo Spasitelja da nam bude milostiv.
— *Kriste, čuj nas!*
2. Za naš koji u svojim potrebama očekujemo Božju dobrotu, zazovimo milosrđe Krista Gospodina.
— *Kriste, čuj nas!*

F — Molimo, Gospodine, da uši svoje dobrote prikloniš našim prošnjama i da milostivo uslišiš naše molitve. Po Kristu Gospodinu našemu.
— *Amen.*

3. ZA VRIJEME DOŠAŠĆA

A — Predraga braćo, iščekujemo svom željom srca dolazak Gospodina našeg Isusa Krista. Stoga žarko molimo njegovo milosrđe da On, koji je došao na svijet navijestiti Evandjelje siromasima i ozdraviti one koji su skršena srca, i u naše dane isto tako dade spasenje svim potrebnima:

B — 1. Da svoju svetu Crkvu pohađa i da je uvijek čuva, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

2. Da duhovnim milostima obdari Svetog Oca Papu I., biskupa našeg I. i sav zbor biskupa, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

C — 1. Da njegovom zaštitom naša vremena budu mirna, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

2. Da pameti onih koji s nama upravlju vodi po svojoj volji kako bi promicali dobro svih, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

D — 1. Da ukloni bolesti, odagna glad i ostrani svaku patnju, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

2. Da milosrdno oslobodi sve progonjene i zlostavljene, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

E — 1. Da pred svim ljudima budemo svjedoci njegove ljubavi i da ostanemo vjerni, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

2. Da nas o svom dolasku nađe budne, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

F — Svemogući vječni Bože, ti sve spasavaš i nećeš da itko propadne. Usliši molbe svog puka i podaj da se život našeg vijeka odvija tvojim mirotvornim tokom te da ti tvoja Crkva spokojno i radosno bude odana. Po Kristu Gospodinu našemu.

— *Amen.*

4. U BOŽIĆNO VRIJEME

A — Predraga braćo, danas (noćas, u ovo vrijeme) pokazala se dobrota i čovjekoljublje Spasitelja Boga našega. Ne uzdajmo se u djela svoje pravednosti nego u njegovo milosrđe. Stoga svome Bogu iznesimo svoje ponizne molbe:

B — Za Crkvu Božju, da cijelovita vjerom očekuje i primi onoga kojega je Bezgrešna Djevica riječju začela i na neizrecivi način rodila, molimo Gospodina.

— *Gospodine, smiluj se!*

- C — Za napredak i mir svega svijeta, da nam vremeniti Božji darovi prerastu u vječnu nagradu, molimo Gospodina.
— *Gospodine, smiluj se!*
- D — Za one koji trpe od gladi, bolesti i osamljenosti, da im otajstvo Kristova rođenja (Bogojavljanje) pomogne duši i tijelu, molimo Gospodina.
— *Gospodine, smiluj se!*
- E — Za obitelji ove naše zajednice, da se primajući Krista nauče primati njega i u siromasima, molimo Gospodina.
— *Gospodine, smiluj se!*
- F — Gospodine Bože naš, molimo te da molbe tvojih vjernika kod tebe zagovara Ona koja je u svom čistom krilu zavrijedila dostoјno nositi Boga i čovjeka. Po Kristu Gospodinu našemu.
— *Amen.*

5. ZA VRIJEME KORIZME I.

- A — U svako vrijeme, predraga braćo, moramo Gospodinu iznosići svoje molitve. Posebno u ove korizmene dane trebamo budnije i žarče s Kristom upravljati svoje molbe Bogu:
- B — Za sav kršćanski puk, da se u ovo sveto vrijeme obilnije hrani svakom riječju koja izlazi iz Božjih usta, molimo Gospodina.
— *Gospodine, smiluj se!*
- C — Za cijeli svijet, da sačuvavši mir i red naši dani budu zaista prikladno vrijeme milosti i spasenja, molimo Gospodina.
- D — Za grešne i nemarne, da se u ovo vrijeme milosrđa obrate Bogu, molimo Gospodina.
- E — Za nas same, da u dubini našeg srca Bog napokon pobudi zaziranje od naših grijeha, molimo Gospodina.
- F — Daj, molimo Gospodine, da se tvoj puk svim srcem obrati k tebi i da po tvom milosrđu primi ono što se usuđuje tražiti u poniznim molitvama. Po Kristu Gospodinu našemu.
— *Amen.*

6. ZA VRIJEME KORIZME II.

- A — Predragi, približava se uskrsno slavlje pa Gospodina žarče zažovimo da i mi sami, i mnoštvo krštenika, i čitav svijet obilnije budemo dionici ovoga svetog otajstva:

- B — Da katekumenima, koji će se krstiti o skorom uskrsnom slavlju, umnoži vjeru i shvaćanje, molimo Gospodina.
- C — Da pomognemo narodima kojima treba tuđa pomoć kako bi se posvuda učvrstio mir i sigurnost, molimo Gospodina.
- D — Da svi ožalošćeni i iskušavani budu ojačani Božjom milošću, molimo Gospodina.
- E — Da se svi mi naučimo plodove svoga odricanja dijeliti onima koji su ih potrebni, molimo Gospodina.
- F — Smiluj se, Gospodine, Crkvi koja te zaziva i milostivo pogledaj na srca koja su tebi naklonjena. Ne ostavi bez svoje pomoći nas kojima daješ da sudjelujemo kod božanskog otajstva. Po Kristu Gospodinu našemu.
— Amen.

7. KROZ SVETI TJEDAN

- A — U ovo vrijeme muke Krist je s jakim glasom i suzama prinošio svome Ocu molitve i prošnje. I mi ponizno molimo Boga da zbog svoga Sina blago usliši naše molbe:
- B — Da se Crkva, Kristova zaručnica, u ovo vrijeme muke bolje očisti Kristovom krvljom, molimo Gospodina.
- C — Da se po krvi Kristova križa sve na svjetu smiri i spasi, molimo Gospodina.
- D — Da Krist svima koji su po bolesti ili trudu dionici njegove muke on udjeli jakost i strpljivost, molimo Gospodina.
- E — Da po Kristovoj muci i križu svi budemo privедeni k slavi uskrsnuća, molimo Gospodina.
- F — Budi, Gospodine, uz svoj narod koji te zaziva. Daj da ono što se po sebi ne pouzdajemo dobiti postignemo zaslugama muke tvoga Sina. Koji živi i kraljuje u vijeće vjekova.
— Amen.

8. U USKRSNO VRIJEME

- A — U ovom veselju, predraga braćo, žarče molimo Boga koji je milostivo uslišio molbe svoga ljubljenoga Sina, da se dostoji pogledati i na našu poniznost:
- B — Za pastire naših duša, da mudro upravljaju stadom što im ga je povjerio Dobri Pastir, molimo Gospodina.

- C — Za čitav svijet, da zaista uživa mir što mu ga je Krist darovao, molimo Gospodina.
- D — Za našu ožalošćenu braću, da se njihova žalost pretvori u radost koju im nitko neće oduzeti, molimo Gospodina.
- E — Za našu zajednicu, da s velikom pouzdanošću pruža svjedočanstvo Kristova uskrsnuća, molimo Gospodina.
- F — Bože, koji znaš da je život sadašnjih ljudi podložan raznim mukama i potrebama, usliši želje onih koji te zazivaju i primi molbe svojih vjernika. Po Kristu Gospodinu našemu.
— Amen.

9. U VRIJEME »KROZ GODINU« I.

- A — Okupljeni u jedno da slavimo spomen dobročinstava našega Boga, molimo, predraga braćo, da nam on nadahne želje koje bi mogao dostojno uslišati:
- B — Za papu našega I., za biskupa našega I. i za sve svećenstvo s pukom koji im je povjeren da ga vodi, molimo Gospodina.
- C — Za upravitelje naroda i njihove pomoćnike koji se brinu za opće dobro, molimo Gospodina.
- D — Za pomorce, putnike, zarobljenike i utamničene, molimo Gospodina.
- E — Za sve nas koji smo se u vjeri, pobožnosti, u Božjoj ljubavi i strahopoštovanju sakupili u ovaj sveti hram, molimo Gospodina.
- F — Neka, Gospodine, tvom pogledu bude mile molitve tvoje Crkve i neka nam tvoje milosrđe udijeli ono što ne očekujemo po svojim zaslugama. Po Kristu Gospodinu našemu.
— Amen.

10. U VRIJEME »KROZ GODINU« II.

- A — Predraga braćo, svi smo se ovdje okupili da slavimo otajstva našega otkupljenja. Molimo svemogućeg Boga da čitav svijet natopi ovim vrelima svoga života i blagoslova:
- B — Za sve one koji su se posvetili Bogu, da njegovom pomoću vjerno obrdžavaju svoju odluku, molimo Gospodina.
- C — Za mir među narodima, da otklonivši svaki nered uzmognu slobodna duha služiti Bogu, molimo Gospodina.

- D — Za starce i starice koji trpe osamljeni i bolesni, da ih okrijeпи naša bratska ljubav, molimo Gospodina.
- E — Za nas ovdje sakupljene, da se znamo služiti sadašnjim dobrima, koja nam Bog neprestano pruža, tako da već sada prijanjamo uz vječna dobra, molimo Gospodina.
- F — Molimo, Gospodine, budi milostiv puku koji k tebi vapije. Neka tvojom hitrom darežljivošću primi ono što je po tvojem nadahnuću s pouzdanjem tražio. Po Kristu Gospodinu našemu.
- Amen.

11. NA MISAMA ZA POKOJNE

- A — Boga svemogućeg Oca, koji je od mrtvih uskrisio Krista svoga Sina, s pouzdanjem zazovimo za spasenje živih i mrtvih:
- B — Da kršćanski puk učvrsti u vjeri i jedinstvu, molimo Gospodina.
- C — Da čitav svijet oslobodi od ratne strahote, molimo Gospodina.
- D — Da se pokaže kao dobri otac našoj braći koja su bez zaposlenja, koja nemaju hrane ili krova nad glavom, molimo Gospodina.
- E — 1. Za ovog pokojnika I. koji je jednoć na krštenju primio klicu vječnog života, da ga Gospodin zauvijek pridruži svojim svetima, molimo Gospodine.
2. Za ovog pokojnika koji je blagovao Tijelo Kristovo, kruh vječnoga života, da ga uskrisi u posljednji dan, molimo Gospodina.
- (za prezbitera):
Za ovog pokojnika koji je u Crkvi vršio svećeničku službu, da ga učini dionikom nebeskog bogoslužja, molimo Gospodina.
3. Za duše naše braće, rođaka i dobrotvora, da im Bog trud obilno nagradi, molimo Gospodina.
4. Za sve one koji su usnuli s nadom u uskrsnuće, da ih primi u svjetlo svoga lica, molimo Gospodina.
5. Za našu braću koja se nalaze u žalosti, da im Bog pomogne i milostivo ih utješi, molimo Gospodina.
6. Za sve one koji se ovdje okupiše u vjeri i pobožnosti, da ih sabereš u svoje slavno kraljevstvo, molimo Gospodina.

F — Neka dušama slugu i službenica tvojih, molimo, Gospodine Bože, pomogne molitva onih koji te zazivaju, da ih oslobodiš svih grijeha i učiniš dionicima svoga otkupljenja. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

— Amen.

NA BLAGDAN PRESVETOG SRCA ISUSOVA

Srce Isusovo, svetište Božje ljubavi, izvor je snage i milosti svima onima koji mu se s pouzdanjem utječu. Stoga ga i mi, braća i sestre, ponizno i odano molimo: Isuse, usliši nas.

Svi (poslije svake nakane): Isuse, usliši nas!

1. a) Isuse, koji si nam otkrio ljubav svoga Srca, posveti svoju Crkvu.
- b) Srca svih svećenika i bogoslova suoči svome Presvetom Srcu.
2. a) U svijetu, koji je pun neprijateljstva i samoljublja, zapali oganj svoje ljubavi.
- b) Daj da se od tebe, koji si krotka i ponizna srca, uče svi oni koji vode ljudsko društvo.
3. a) Pozovi k sebi sve umorne i opterećene te ih okrijepi svojom dobrotom.
- b) Neka tvoje Srce umornim grešnicima bude vrelo pouzdanja i utjehe.
4. a) Ražari naša srca svojom ljubavlju da dajemo zadovoljštinu za nemar i mlakost mnogih kršćana.
- b) Pomozi nam da popravimo svoj život i da u svijetu svjedočimo o tvojoj nesebičnoj ljubavi.

Oče nebeski, stalno nam otkrivaš svoju ljubav kojom si nas stvorio i k sebi nas privlačiš. Pogledaj na Srce svoga ljubljenog Sina koji neprestano kod tebe posreduje za nas i s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova.

— Amen.

NA SVETKOVINE BL. DJ. MARIJE

Molimo, braća i sestre, Oca nebeskoga, koji nam je u Djevici Majci dao moćnu zagovornicu pred prijestoljem svoje milosti, da on usliši naše molbe.

1. a) Na svetkovinu (blagdan, spomendan) Marijina (Bezgrešnog začeća, Rođenja, Prikazanja, Uznesenja na nebo...) učvrsti sveopću Crkvu u vjeri i ljubavi.
- b) Za cijelu kršćansku obitelj, da bi nasljedovala Mariju koja je slika Crkve.
2. a) Neka svi narodi i puci u Mariji upoznaju svoju Majku i moćnu zagovornicu kod Boga.
- b) Za sve narode po svijetu, da bi pod Marijinim okriljem svi živjeli u miru i slozi.
3. a) Neka naša trpeća braća i sestre kod Marije, koja je utjeha žalosnih i zdravlje bolesnih, nađu tjehu i pomoć u svom trpljenju.
- b) Za sve zlostavljane i proganjene kršćane, da im nebeska Majka isprosi postojanost u vjeri i vjernost svetoj Crkvi.
4. a) U svima nama umnoži ljubav prema nebeskoj Majci i pouzdanje u njezinu zaštitu.
- b) Za naše mlade, da ih Marijin primjer jača u vjeri, čistoći i neporočnosti.
5. Za sve naše drage pokojnike, da po Marijinu zagovoru zadobiju puninu nebeske radosti.

Svemogući Bože, pomozi našu slabost da se po zagovoru Blažene Djevice Marije oslobodimo svojih mana i grijeha te da budemo vrijedni tvoga milosrđa. Po Kristu Gospodinu našemu.

— Amen.

Napisao uvodne riječi i preveo:

Martin Kirigin OSB

N A P O M E N A

OBRASCI SVEOPĆE ILI VJERNIČKE MOLITVE U MISI, koje smo ovdje donijeli, mogu se nabaviti u posebnom otisku, kao separat, kod: Uredništvo »Službe Božje«, Žrtava fašizma 1, 58300 Makarska, pp. 21. — Cijena 20 din.